

**ДОБАВКА ДІЄТИЧНА ОРИГІНАЛЬНОГО СКЛАДУ
«OilVit OMEGA 7+», ЩО ВИЯВЛЯЄ АДАПТОГЕННУ ДІЮ**
Третяк С. В., Куцян А. А., Цивунін В. В.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
Кафедра фармакології та фармакотерапії
tsyvunin-vad@ukr.net

Вступ. Відповідно до сучасних уявлень, астенія (астенічний синдром, синдром хронічної втоми) являє собою тривале відчуття слабкості та постійної стомлюваності, що не пов'язані з фізичним або розумовим навантаженням, виникають у стані спокою та не зникають після повноцінного відпочинку.

Астенія є одним із симптомів онкологічних, інфекційних, автоімунних та психічних захворювань, супроводжує перебіг хронічних хвороб нирок та печінки тощо. Особливої уваги заслуговує також синдром хронічної втоми, вельми поширений у пацієнтів, що перенесли COVID-19.

Для корекції астенічних станів часто використовують препарати з фармакологічної групи адаптогенів, що чинять м'який стимулювальний вплив на фізичну та розумову працездатність, мають неспецифічну імуностимулювальну дію, а також підвищують стійкість організму до несприятливих чинників зовнішнього середовища (зокрема, переохолодження, перевтоми, впливу інфекційних чинників тощо).

Одним із компонентів адаптогенної дії є фригопротекція – здатність препарату попереджувати та захищати від негативних наслідків впливу низьких температур.

Переважає більшість препаратів з адаптогенною дією мають рослинне походження, як-от женьшень звичайний, родіола рожева, лимонник китайський, елеутерокок колючий, аралія маньчжурська, що стимулює пошук нових засобів цієї групи в першу чергу саме серед фітопрепаратів.

Перспективним об'єктом для дослідження адаптогенного потенціалу є оригінальна композиція олій обліпихи та авокадо, збагачена вітаміном Е, що випускається у м'яких желатинових капсулах як добавка дієтична (ДД) під назвою «OilVit OMEGA 7+». ДД стандартизовано за вмістом жирних кислот (зокрема, омега-3, омега-6, омега-7 та омега-9), а також каротиноїдів методами газової хроматографії та спектروفотометрії.

Мета. Метою роботи було комплексне експериментальне дослідження добавки дієтичної «OilVit OMEGA 7+» на наявність адаптогенних властивостей.

Матеріали та методи. У серії дослідів були використані білі нелінійні миші-самці масою 24-30 г.

Усі експерименти проводились відповідно до біоетичних принципів та норм, регульованих Директивою Ради Європейського Союзу щодо захисту тварин, що використовуються з наукової метою (2010 р.).

Мишей утримували за стандартних умов віварію Центральної науково-дослідної лабораторії Навчально-наукового інституту прикладної фармації Національного фармацевтичного університету (Харків, Україна).

Тваринам експериментальних груп внутрішньошлунково вводили олійний вміст ДД у дозах 50 та 100 мг/кг протягом 10 діб, востаннє – за півтори-дві години до дослідів.

Миші контрольної групи отримували воду очищену в аналогічному режимі. На дев'яту добу введення ДД за нормальних температурних умов (+ 22-23 °С) послідовно досліджували м'язовий тонус та координацію рухів тварин у тесті стрижня, що обертається (rotarod test) зі швидкістю 10 обертів за хвилину, статичну силову витривалість мишей у тесті вису мишей над водою, а також фізичну витривалість за умов тесту плавання тварин з навантаженням 10% від маси тіла на корені хвоста за різних температур води (+ 10, + 20 та + 30 °С).

На десяту добу усіх тварин піддавали впливу загального охолодження (+8 °С) протягом 3 годин, після чого визначали температуру тіла тварин для контролю тяжкості гіпотермії, а також проводили визначення м'язового тонусу та координації рухів, статичної та фізичної витривалості у відповідних експериментальних тестах за протоколом попередньої доби.

Результати та їх обговорення. Встановлено, що ДД «OilVit OMEGA 7+» у дозі 100 мг/кг за профілактичного введення чинить виразний адаптогенний ефект за нормальних температурних умов (+ 22-23 °С) при майже повній відсутності такого потенціалу у низькій (50 мг/кг) дозі.

Визначено, що ДД покращує м'язовий тонус та координацію рухів тварин за збільшенням тривалості перебування мишей на стрижні, що обертається.

Стимулювальний вплив ДД на фізичну та статичну витривалість мишей верифіковано за збільшенням часу плавання до виснаження та тривалості вису над водою відповідно.

Після холодової експозиції адаптогенні властивості ДД в обох досліджуваних дозах встановлено за запобіганням гіпотермії тварин (що свідчить про наявність у ДД фригопротекторних властивостей), а також статистично значущими впливами на тонус м'язів та координацію рухів, статичну витривалість та фізичну працездатність у відповідних тестах.

При цьому за виразністю адаптогенної дії ефективність ДД у дозі 50 мг/кг майже не відрізнялась від такої у дозі 100 мг/кг.

Крім того, на окрему увагу заслуговують встановлений в експерименті фригопротекторний ефект, що може бути одним із складових компонентів для реалізації адаптогенної дії досліджуваної ДД.

Висновки. Отже, встановлено, що добавка дієтична оригінального складу «OilVit OMEGA 7+» виявляє виразні адаптогенні властивості.

Отримані результати вказують на доцільність використання добавки дієтичної «OilVit OMEGA 7+» як адаптогенного засобу та обґрунтовують можливість рекомендувати її при різних патологічних станах, що супроводжуються астеною.